

ІНСТИТУТ СЛАВІСТИКИ
ЛЬВІВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І. ФРАНКА

СЛАВІСТИЧНА КОМІСІЯ
НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА

ЛЬВІВСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ
ІНСТИТУТУ ЛІТЕРАТУРИ ІМ. Т. ШЕВЧЕНКА НАН УКРАЇНИ

VII МІЖНАРОДНИЙ СЛАВІСТИЧНИЙ КОЛОКВІУМ

Львів, 20–22 травня 1999 року

Присвячується Дню пам'яті
святих Кирила і Мефодія

Львів – 1999

ВИСОКОПОВАЖН(А)ИЙ.....

Запрошуємо Вас взяти участь у Восьмому міжнародному славістичному колоквиумі, який відбудеться 20–22 травня 1999 р. у Львівському державному університеті ім. Івана Франка

Початок роботи 20 травня о 10.00
(вул. Університетська, 1. Ауд.220)

ОРГКОМІТЕТ

Володимир ЧОРНИЙ – кандидат історичних наук, директор Інституту славістики Львівського університету, голова Славістичної комісії Наукового товариства ім. Шевченка

Леонід ЗАШКІЛЬНЯК – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії слов'янських країн Львівського університету

Михайло КРІЛЬ – кандидат історичних наук, доцент Львівського університету

Володимир МОТОРНИЙ – професор, завідувач кафедри слов'янської філології Львівського університету

Євген НАХЛІК – кандидат філологічних наук, завідувач Львівського відділення Інституту літератури ім. Т.Шевченка НАН України

КАЛЕНДАР КОЛОКВІУМУ

20 травня (четвер)

10.00–13.00 – Пленарне засідання

15.00– 19.00 – Секційні засідання

21 травня (п'ятниця)

9.00– 13.00 – Секційні засідання

15.00–18.00 – Пленарне засідання

22 травня (субота)

Культурна програма

РЕГЛАМЕНТ

Доповіді на пленарних засіданнях – 20 хвилин

Доповіді на секційних засіданнях – 10 хвилин

Виступи у дискусіях – 5 хвилин

ПРОГРАМА

20 травня (четвер) 10.00 – 13.00

Ауд.220

ВІДКРИТТЯ КОЛОКВІУМУ

Вступне слово

Володимир ЧОРНІЙ – голова Оргкомітету

Привітання

Іван ВАКАРЧУК – ректор Львівського університету ім. Івана Франка

Олег РОМАНІВ – голова Наукового товариства ім. Шевченка

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Головуючі: Володимир ЧОРНІЙ

Леонід ЗАШКІЛЬНЯК

Доповіді

1. Кирило-мефодіївська церковна традиція у культурі Київської Русі IX–XII ст.
Олексій ХАЛЕЦЬКИЙ, Львів
2. Кирило-мефодіївське джерело церковного мистецтва України.
Володимир ОВСІЙЧУК, Львів
3. Святі Кирило і Мефодій та святий Климентій папа (питання іконографії).
Дмитро КРВАВИЧ, Львів
4. Слов'янофільська версія месіанства (містика та етатизм).
Роман КІСЬ, Львів
5. Слов'янська ідея в інтерпретації М.Костомарова і М.Драгоманова.
Анатолій КРУГЛАШОВ, Чернівці
6. Європа – Слов'янство – Азія: слов'янофільський погляд М.Данилевського і сучасне трактування.
Євген НАХЛК, Львів

Дискусія

СЕКЦІЙНІ ЗАСІДАННЯ

I. Секція мовознавства

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ

20 травня (четвер) 15.00 – 19.00. Ауд.325

Головуючі: Олександра СЕРБЕНСЬКА
Іван ТЕПЛЯКОВ

Доповіді

1. Ідея спорідненості слов'янських мов у рукописній “Граматиці”
І.Могильницького.

Галина МАЦЮК, Львів

2. Фразеологічна семантика у працях вітчизняних та зарубіжних дослідників.

Іван ТЕПЛЯКОВ, Львів

3. Внутрішня форма східнослов'янських слів з точки зору міжмовних
семантичних стереотипів.

Надія АШИТОК, Дрогобич

4. Семантика ментальних просторів у дискурсі Нового Завіту (на матеріалі
грецьких, церковнослов'янських та українських новозавітних текстів).

Оксана ЯСІНОВСЬКА, Львів

5. Синкретизм значень часу й долі у спільнослов'янському ‘РОК та його похідних

Божена АНТОНЯК, Київ

6. Проблема слов'янських запозичень у сфері української лексики XVII ст.
(на матеріалі творів Д.Наливайка).

Лариса ГОНТАРУК, Львів

7. Відображення мовносистемних значень антропонімів у польській та
українській фразеологіях.

Алла КРАВЧУК, Львів

8. Власні особові імена-композиції слов'янського походження у чеській
антропонімії.

Любов ОСТАШ, Львів

9. Особливості перекладу чеської компаративної фразеології українською мовою.

Лілія НАЗАРЕНКО, Київ

10. Описовий переклад фразеології у романі Я.Гашека “Пригоди бравого вояка Швейка” українською мовою.

Уляна ВАНЧУШОВИЧ, Львів

Дискусія

ДРУГЕ ЗАСІДАННЯ

21 травня (п’ятниця) 9.00 – 13.00. Ауд.325

Головуючі: Олександра СЕРБЕНСЬКА

Іван ТЕПЛЯКОВ

Доповіді

1. Валентність приголосних фонем, їх компатибельність і дистрибуція в консопомтних рядах словенської літературної мови.

Драго УНУК, Марібор (Словенія)

2. Лексичні інновації у сучасній словацькій мові як результат іншомовного впливу (на матеріалі лексики 90-х років).

Оксана ТИМОН, Львів

3. Словацька й українська фразеологія з компонентом “kus”–“шматок”.

Зоряна УНУК, Львів

4. Стейкі словосполучення-цитати у мові хорватської преси.

Наталя ХОРОЗ, Львів

5. Про становлення термінів польської мови на позначення механізмів.

Світлана ПАРФЬОНОВА, Львів

6. Метафоризована лексика польської мови у журналі “Polityka”.

Ольга ГУТА, Львів

7. Один з лексико-синтаксичних засобів мистецького стилю (на матеріалі прози Ф.Янковського).

Лариса АРОЧКА, Брест (Білорусь)

8. Ян Янів як славіст.

Іраїда ГАЛЕНКО, Львів

9. Омонімія з погляду слов'янського перекладознавства.

Лідія КЩИЛА, Львів

10. Жива ватра: із пастушої обрядової термінології.

Тетяна ЯСТРЕМСЬКА, Львів

Дискусія

II. Секція літературознавства і мистецтвознавства

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ

20 травня (четвер) 15.00–19.00. Ауд.220

Головуючі: Нонна КОПИСТЯНСЬКА

Євген НАХЛК

Доповіді

1. Україна у сербській мемуарній літературі кінця XVIII–XIX ст.

Олена ДЗЮБА, Київ

2. Адам Міцкевич та українсько-польські стосунки.

Богдан ЗАЛІЗНЯК, Львів

3. Слідами наукової подорожі І.Срезневського до Хорватії у 1842 р.

Марія ПШУЛЯК, Львів

4. Софрон Круть і брати Барвінські (спогади про участь українців у визвольних змаганнях південних слов'ян 70-х років XIX ст.).

Марк ГОЛЬБЕРГ, Дрогобич

5. Декілька шкіців до історії українсько-хорватських взаємин (із критичної спадщини Л.Луціва та М.Андрусяка).

Ольга КРАВЕЦЬ, Львів

6. “Номо duplex” у модерністському красвиді (на українському і польському матеріалі).

Людмила ПЕТРУХІНА, Львів

7. “Сон літньої ночі” В.Пачовського на тлі театральньо-драматургічних ідей С.Виспянського.

Григорій ЧОПИК, Львів

8. Подвійний соціально-історичний часопростір у романі ХХ ст. (“Лже-Нерон” Л.Фейхтвангера та “Дервіш і смерть” М.Селімовича).

Нонна КОПИСТЯНСЬКА, Львів

9. Національний універсум і постмодерністський перелом у літературі.

Богуслав БАКУЛА, Познань (Польща)

10. Постмодерністська творчість Богуслава Шеффера.

Марта КАРАСІНЬСКА, Познань (Польща)

11. Сучасність у дзеркалі історії (про деякі жанрові особливості сучасного сербського роману).

Алла ТАТАРЕНКО, Львів

12. Поетичні креації Збігнева Герберта.

Олександра ЛУК'ЯНЕНКО, Львів

13. Комунікативні аспекти дитячої книги (на болгарському матеріалі).

Маргарита СЛАВОВА, Пловдив (Болгарія)

14. Розширення функціональності біо-бібліографічного видання (на прикладі покажчика “Нонна Копистянська”).

Маргарита КРИВЕНКО, Львів

Дискусія

ДРУГЕ ЗАСІДАННЯ

21 травня (п'ятниця) 9.00–13.00. Ауд.220

Головуючі: Нонна КОПИСТЯНСЬКА

Євген НАХЛК

Доповіді

1. Бельгійський письменник Фр. Елленс про українську народну поезію.

Ярема КРАВЕЦЬ, Львів

2. Оскар Кольберг та етнографічна виставка в Коломиї 1880 р.

Олена ГІНДА, Львів

3. Фольклорна болгарська мала проза, пареміологічні та малі жанри в українській фольклористиці.
Ірина ГОРБАНЬ, Львів
4. Сталі фрази і слова-ключі у вибраних творах українського, польського і кашубського фольклору: відмінності й подібності.
Артур БРАЦКІ, Гданськ (Польща)
5. Український літературознавець Микола Сумцов як дослідник болгарської літератури і фольклору.
Наталя ГРИГОРАШ, Львів
6. Чехія у творчому житті Миколи Колесси.
Володимир МОТОРНИЙ, Львів
7. Міхал Мольнар про чесько-українські культурні зв'язки.
Петр КАЛСТА, Острава (Чехія)
8. Живописці, скульптори і графіки Львова ХІХ – першої половини ХХ ст. (підсумки роботи над словником художників).
Галина ГЛЕМБОЦЬКА, Львів
9. Проблема стилю у польському образотворчому мистецтві доби Просвітництва (на прикладі творчості Даніеля Ходовецького).
Надія ШЕЛЕСТ, Львів
10. Маловідома графіка Казимира Сіхульського: на межі мистецтва та історії.
Світлана СТЕЦЬ, Львів
11. Невідомі рисунки Юліуша Коссака “Російське військо в Галичині 1849 р.”
Анна БАНЦЕКОВА, Львів
13. Діяльність угруповання “Arte” на тлі мистецького життя Львова 20–30-х років ХХ ст.
Тетяна ЛУПІЙ, Львів
14. Polonia на християнському цвинтарі у Чернівцях (ХІХ– початок ХХ ст.).
Ігор СЬОМОЧКІН, Львів

Дискусія

III. Історична секція

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ
20 травня (четвер) 15.00–19.00. Ауд.337

Головуючі: Тамара ПОЛЕЩУК
Михайло КРІЇЛЬ

Доповіді

1. Проблема міждержавних стосунків у діяльності сеймиків Великого князівства Литовського другої половини XVI– початку XVII ст.

Павел ЛОЙКА, Мінськ (Білорусь)

2. Спроба обрання короля за принципом *Vivente rege* як каталізатор сепаратистських тенденцій у Великому князівстві Литовському в середині XVII ст.

Геннадій ПРИБИТКА, Брест (Білорусь)

3. Й.Г.Гердер – провісник національного відродження слов'янських народів.

Оксана БЕРЕЗА, Львів

4. “Листи з неба” і руське селянство між українською, російською і польською ідентичностями.

Андрій ЗАЯРНЮК, Львів

5. Політичний панславізм у російській громадській думці першої половини XIX ст.

Тамара ПОЛЕЩУК, Львів

6. Міжслов'янські взаємини польських монархістів-українофілів другої половини XIX ст.

Володимир ПОТУЛЬНИЦЬКИЙ, Київ

7. Білоруський національний рух кінця XIX – початку XX ст.

Володимир МОРОХОВСЬКИЙ, Львів

8. Польське питання в Російській імперії початку XX ст. у світлі міжнародної анкети.

Зоя БАРАН, Львів

9. З історії польського слов'янофільства: генеза цілі і засади діяльності слов'янського клубу в Кракові.

Дорота КАЗЬМЕРЧАК, Вроцлав (Польща)

10. Трагування ідеї слов'янської єдності часописом “Świat słowiański”.

Ірина МАЦЕВКО, Львів

11. Українсько-польські контакти в галузі славістики міжвоєнного періоду.

Леонід ЗАШКІЛЬНЯК, Львів

12. Питання кордонів Сербії у складі Югославської держави.

Роман СИРОТА, Львів

13. Югославізм у контексті сучасного панславізму.

Степан МОВЧАН, Львів

14. З історії українсько-польських культурних взаємин 1980–1990-х років.

Петро ФЕДОРЧАК, Івано-Франківськ

15. Холмщина у польській історіографії.

Анісія МУСИЙ, Львів

Дискусія

ДРУГЕ ЗАСІДАННЯ

21 травня (п'ятниця) 9.00–13.00 Ауд. 337

Головуючі: Тамара ПОЛЕЩУК,
Михайло КРІЛЬ

Доповіді

1. Чеські вчені – члени Наукового товариства ім. Шевченка.

Ярослав СЕРКІЗ, Львів

2. Іван Брик і чехи.

Михайло КРІЛЬ, Львів

3. Чеський історик Йозеф Мацурек як дослідник слов'янства.

Властиміла ЧЕХОВА, Острава (Чехія)

4. Україна у “меморіалах” Міхала Сакальницького.
Алег ЯНОВСКИ, Мінськ (Білорусь)
5. Україна на сторінках лужицьких видань другої половини ХХ ст.
Оксана ЛАЗОР, Львів
6. Роль книгарні Яна Міліковського у комплектуванні бібліотеки Київського університету (30–40-ві роки ХІХ ст.).
Наталія ЛЕШКОВИЧ, Львів
7. Христо Ботев про етногенез і ранню історію болгар.
Ніла ГАЛУН, Рівне
8. Славістичні зацікавлення українських студентів Східно-Європейського інституту Віденського університету (1919–1939).
Таїсія СИДОРЧУК, Львів
9. Основні моделі жіночих організацій у Польщі (1918–1939).
Оксана МАЛАНЧУК-РИБАК, Львів
10. Підготовка офіцерів УНР у польській Вищій військовій школі (1931–1939).
Андрій РУККАС, Київ
11. Переселення українців з Польщі у 1944–1946 рр.
Іван КОЗЛОВСЬКИЙ, Львів
12. Суспільні трансформації у сучасній Польщі на тлі змін у Центрально-Східній Європі.
Влодзімеж БОНУСЯК, Жешув (Польща)
13. Демократичні перетворення у сучасній Словаччині: спроба узагальнення в контексті процесів у Центрально-Східній Європі.
Ева ОРЛЬОФ, Жешув (Польща)
14. З практики викладання української історії у Білоруському державному університеті.
Сергій ПАЗНЯК, Мінськ (Білорусь)
15. Неославізм в оцінці української історіографії.
Наталія КОВАЛЬЧУК, Львів

Дискусія

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

21 травня (п'ятниця) 15.00–18.00. Ауд.337

Головуючі: Володимир ЧОРНІЙ
Леонід ЗАШКІЛЬНЯК

Доповіді

1. Періодичні славістичні видання в Україні (друга половина XX ст.).
Володимир ЧОРНІЙ, Львів
2. Глаголичні букварі.
Світлана ВЯЛОВА, С.-Петербурґ (Росія)
3. Музика Галицько-Волинського князівства: міжслов'янський контекст.
Юрій ЯСИНОВСЬКИЙ, Львів
4. Львів у творчості польських емігрантів (XX ст.).
Ришард ПШИБИЛЬСКИ, Познань (Польща)
5. Слов'янські календарні свята у сучасній міській культурі.
Олександра МАТЮХІНА, Львів

Дискусія

Підсумки

22 травня (субота)

Культурна програма